

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України

«Про внесення змін до Закону України «Про дорожній рух» щодо імплементації законодавства Європейського Союзу про порядок допуску до керування транспортними засобами»

1. Обґрунтування необхідності прийняття проекту Закону

У порівнянні з іншими країнами Україна має надзвичайно низькі показники безпеки дорожнього руху, що призводить до значних людських та економічних втрат через смертність та травматизм на дорогах. За роки незалежності в ДТП загинуло 174 тисячі громадян, понад 1,2 млн травмовано. Вирішальним при цьому залишається людський фактор із значним впливом рівня підготовки осіб до безпечного керування транспортними засобами.

Діючий в Україні порядок допуску громадян до керування транспортними засобами давно вже не відповідає рівню автомобілізації, міжнародним стандартам та вимогам сучасності в частині об'єктивного виявлення здатності осіб до безпечного керування.

Приділяючи увагу підготовці водіїв, держава й досі не має належного контролю за прийманням іспитів для отримання права керування транспортними засобами. Особиста відповідальність за прийняття рішення щодо здатності особи до безпечного керування відсутня, внаслідок чого продовжує існувати можливість складання іспитів без належної перевірки вмінь та навичок керування, що безпосередньо впливає на стан аварійності на дорогах.

2. Мета й цілі прийняття проекту Закону

Проектом Закону пропонується осучаснення та посилення вимог до складання практичних іспитів для отримання права на керування транспортними засобами шляхом імплементації [Директиви Європейського Парламенту і Ради 2006/126/ЄС від 20 грудня 2006 року про посвідчення водія](#) включно із Додатками до неї.

У відповідності до Директиви виявлення у особи здатності до безпечного керування транспортними засобами здійснюється під час складання нею практичного іспиту за участі спеціально уповноваженої державою фізичної особи – екзаменатора з водіння. На таку особу покладається особиста відповідальність за прийняття рішення щодо здатності особи до безпечного керування транспортними засобами.

В додатках до Директиви містяться мінімальні [вимоги](#) до іспитів на право керування транспортними засобами, а також мінімальні [стандарти](#) до осіб, які проводять практичні іспити на право керувати транспортними засобами, що має знайти відображення в підзаконному акті Кабінету Міністрів України – Положенні про діяльність екзаменаторів з водіння.

За правовим статусом екзаменаторів можна порівняти з нотаріусами, які діють на підставі Закону України «[Про нотаріат](#)».

3. Загальна характеристика і основні положення проекту Закону

Проектом акту передбачено:

1) приведення порядку складання теоретичних іспитів для отримання права керування транспортними засобами у відповідність до існуючого порядку

підготовки водіїв. Навчальна програма передбачає більш широке коло питань для здобуття громадянами необхідних водію теоретичних знань в той час, як діюча редакція [абзацу п'ятнадцятого](#) частини першої статті 4 Закону України «Про дорожній рух» передбачає складання теоретичних іспитів виключно за Правилами дорожнього руху;

2) визначення термінів «навчання водіїв», «підготовка водіїв», «перепідготовка водіїв» і «підвищення кваліфікації водіїв» та порядок їх здійснення.

Навчання Правилам дорожнього руху може відбуватися як в спеціалізованих закладах (автошколах), так і поза ними.

Підготовка та перепідготовка водіїв здійснюється відповідними спеціалістами – інструкторами з водіння, які мають державний атестат.

При цьому підготовка, перепідготовка водіїв транспортних засобів категорії С1 і вище та підвищення кваліфікації водіїв – лише в акредитованих закладах, що мають відповідний сертифікат;

3) посилення вимог щодо правил навчання водінню транспортних засобів на автомобільних дорогах та вулицях загального користування – лише за умов наявності необхідних водію теоретичних знань, що підтверджується успішним складанням теоретичного іспиту;

4) посилення вимог до порядку приймання практичних іспитів для отримання права керування транспортними засобами;

5) впровадження особистої відповідальності спеціально уповноважених державою осіб (екзаменаторів з водіння) за прийняття рішення щодо здатності осіб до безпечного керування транспортними засобами;

6) визначення правового статусу екзаменаторів з водіння та основних вимог до них;

7) забезпечення контролю з боку держави за діяльністю екзаменаторів з водіння та визначення підстав для анулювання свідоцтва, що надає право займатися такою діяльністю;

8) визначення джерела відшкодування шкоди внаслідок діяльності екзаменаторів з водіння – через обов'язкове укладання договору страхування професійної відповідальності осіб, діяльність яких може заподіяти шкоду третім особам, передбаченого [пунктом 27](#) частини першої статті 7 Закону України «Про страхування». Розмір страхового платежу має [визначатися](#) Кабінетом Міністрів України.

9) визначення у відповідності до діючої класифікації професій статусу спеціалістів, які надають послуги з набуття громадянами необхідних водію вмінь та навичок керування транспортними засобами – інструкторів з індивідуального навчання водінню (майстрів виробничого навчання водінню – для закладів освіти).

Порядок атестації таких спеціалістів затверджено [постановою](#) Кабінету Міністрів України від 20 травня 2009 р. №490.

Для реалізації цього проекту Закону не потрібно вносити зміни до інших законодавчих актів України.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють такі нормативно-правові акти: Конституція України;

Закон України «Про дорожній рух»;

Закон України «Про страхування»;

Правила дорожнього руху, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 р. №1306;

Порядок підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 20 травня 2009 р. №487;

Положення про порядок видачі посвідчень водія та допуску громадян до керування транспортними засобами, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 8 травня 1993 року №340;

Порядок державної акредитації закладів, що проводять підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, та атестації їх спеціалістів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 20 травня 2009 р. №490;

Вимоги до закладів, що проводять підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів, та кваліфікаційних вимог до спеціалістів, які здійснюють таку підготовку, затверджені спільним наказ МВС, МОН, Міністерства інфраструктури, Міністерства соціальної політики від 05.04.2016 року №255/369/132/344;

Інструкція про порядок приймання іспитів для отримання права керування транспортними засобами та видачі посвідчень водія, затверджена наказом МВС від 07.12.2009 року №515.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребує додаткового фінансування з Державного бюджету України. Підготовка екзаменаторів з водіння буде відбуватися за рахунок осіб, які бажають займатися такою діяльністю (за аналогією з приватними нотаріусами). При цьому кожний відсоток зменшення аварійності завдяки посиленню вимог щодо допуску до керування транспортними засобами призведе до пропорційного зменшення бюджетних витрат на усунення наслідків дорожньо-транспортних пригод.

6. Прогноз соціально-економічних, правових та інших наслідків прийняття проекту Закону

Прийняття проекту Закону сприятиме подоланню наслідків економічної кризи, спричиненої світовою пандемією, а також зменшенню людських та економічних втрат внаслідок дорожньо-транспортних пригод.

Народні депутати України

П.Фролов та інші

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Фролов Павло Валерійович
Сертифікат: 20B4E4ED0D30998C0400000F3CA2900A53F6D00
Дійсний до: 21.12.2020 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 122д9/1-2020/61815 від 29.05.2020

92838